

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 5 listopada 1992 r.

w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i osób spełniających zastępczo obowiązek służby wojskowej oraz członków ich rodzin.

Na podstawie art. 56 ust. 3, art. 108 ust. 4, art. 128 ust. 9, art. 131 ust. 1 pkt 1 lit. d), art. 132 ust. 2, art. 136 i art. 164 ust. 2 oraz w związku z art. 134, art. 135 ust. 1, art. 164 ust. 1 i art. 198 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254), a także w związku z art. 100 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 8, poz. 31 i Nr 54, poz. 254) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie stosuje się do żołnierzy, którzy:

- 1) odbywają:
  - a) zasadniczą służbę wojskową,
  - b) przeszkolenie wojskowe,
  - c) ćwiczenia wojskowe,
- 2) pełnią:
  - a) nadterminową zasadniczą służbę wojskową,
  - b) okresową służbę wojskową,
  - c) czynną służbę wojskową w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych (służbę kandydacką),
  - d) czynną służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

2. Rozporządzenie stosuje się również do osób, które:

- 1) pełnią służbę w formacjach uzbrojonych nie wchodzących w skład sił zbrojnych,
- 2) odbywają zasadniczą służbę w obronie cywilnej,
- 3) odbywają służbę zastępczą.

3. Rozporządzenie stosuje się także do określonych członków rodziny żołnierzy oraz osób, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa, bez bliższego określenia, o art. 90, 120, 122, 125, 127, 128, 131, 138 i 139 ustawy — należy przez to rozumieć przepisy ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254).

§ 3. 1. Osoba wykonująca pracę nakładczą na rzecz zakładu pracy, w razie powołania jej do zasadniczej służby

wojskowej, nabywa prawo do odprawy, o której mowa w art. 125 ustawy, jeżeli uzyskuje za tę pracę wynagrodzenie miesięczne w wysokości co najmniej 50% kwoty najniższego wynagrodzenia pracowników za pełny miesięczny wymiar czasu pracy, określonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie Kodeksu pracy.

2. Wysokość wynagrodzenia z tytułu pracy nakładczej, o którym mowa w ust. 1, ustala się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc powołania do zasadniczej służby wojskowej, a jeżeli umowa o pracę nakładczą trwa krócej — na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu trwania umowy, obliczonego według zasad określonych do ustalenia wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy osób wykonujących pracę nakładczą.

3. Podstawę wymiaru odprawy, o której mowa w ust. 1, stanowi przeciętne wynagrodzenie miesięczne z tytułu pracy nakładczej, obliczone w sposób określony w ust. 2.

§ 4. 1. Jeżeli pracownik zgłosił w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej gotowość podjęcia pracy w zakładzie pracy, w którym był zatrudniony w dniu powołania do tej służby, lecz nie może przystąpić do pracy z przyczyn usprawiedliwiających nieobecność w pracy, zatrudnienie uważa się za podjęte z dniem zgłoszenia, pod warunkiem przedstawienia dowodów usprawiedliwiających nieobecność w pracy.

2. Jeżeli pracownik podejmujący pracę w zakładzie pracy, w którym był zatrudniony w dniu powołania do zasadniczej służby wojskowej, nie może być, zgodnie z art. 122 ust. 2 ustawy, zatrudniony stosownie do uzyskanych podczas odbywania tej służby innych lub wyższych niż posiadane uprzednio kwalifikacji zawodowych, zakład pracy jest obowiązany, za zgodą pracownika, zatrudnić go na stanowisku poprzednio zajmowanym lub równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz wynagrodzenia wynikającego z jego osobistego zaszeregowania. Jeżeli pracownik w terminie 3 dni od dnia otrzymania propozycji zakładu pracy nie wyrazi zgody na zatrudnienie, dotychczasowy stosunek pracy uważa się za rozwiązany na mocy porozumienia stron z dniem niewyrażenia zgody przez pracownika; w takim

przypadku termin 30-dniowy, przewidziany w art. 120 ust. 1 i 4 ustawy, liczy się od dnia rozwiązania dotychczasowego stosunku pracy.

3. Jeżeli zakład pracy nie może zatrudnić pracownika w myśl art. 122 ust. 1 ustawy z powodu zmniejszenia zatrudnienia w trybie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, dokonanego w czasie odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej, dotychczasowy stosunek pracy uważa się za rozwiązany na mocy porozumienia stron z dniem zgłoszenia gotowości podjęcia pracy; w takim przypadku pracownikowi z dniem rozwiązania dotychczasowego stosunku pracy przysługuje odprawa pieniężna na zasadach określonych w tych przepisach.

§ 5. 1. W razie podjęcia pracy w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej w innym zakładzie pracy niż zakład, w którym pracownik był zatrudniony w dniu powołania do tej służby, do okresu zatrudnienia w nowym zakładzie pracy zalicza się, w zakresie, o którym mowa w art. 120 ust. 2 ustawy, oprócz czasu odbywania zasadniczej służby wojskowej również okres zatrudnienia w poprzednim zakładzie pracy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również w razie podjęcia pracy po upływie 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, jeżeli pracownik:

- 1) podjął pracę na podstawie propozycji rejonowego urzędu pracy, w którym zarejestrował się jako bezrobotny przed upływem tego terminu, albo
- 2) nie mógł w tym terminie dokonać rejestracji lub podjąć pracy z przyczyn usprawiedliwiających nieobecność w pracy.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dotychczasowy stosunek pracy wygasa z dniem złożenia przez pracownika oświadczenia o rezygnacji z podjęcia pracy w zakładzie pracy, w którym był zatrudniony w dniu powołania do zasadniczej służby wojskowej, lub z dniem podjęcia pracy w innym zakładzie pracy.

§ 6. 1. Żołnierzowi zwolnionemu w trybie art. 90 ust. 1 ustawy z zasadniczej służby wojskowej przedterminowo z pozostawieniem w dyspozycji dowódcy jednostki wojskowej, który w okresie pozostawania w tej dyspozycji podjął pracę, a następnie — w ciągu 30 dni od dnia przeniesienia do rezerwy — podjął pracę w innym zakładzie pracy niż zakład, w którym był zatrudniony w czasie pozostawania w dyspozycji, do okresu zatrudnienia w nowym zakładzie pracy zalicza się, oprócz czasu odbywania zasadniczej służby wojskowej i okresu zatrudnienia wymienionego w § 5 ust. 1, również okres zatrudnienia w czasie pozostawania w dyspozycji dowódcy jednostki wojskowej.

2. Jeżeli przez cały czas pozostawania w dyspozycji dowódcy jednostki wojskowej lub przez część tego czasu żołnierz nie mógł podjąć pracy, do okresu zatrudnienia podjętego w ciągu 30 dni od dnia przeniesienia do rezerwy zalicza się, oprócz czasu odbywania zasadniczej służby wojskowej i okresu zatrudnienia wymienionego w § 5 ust. 1, również czas pozostawania w dyspozycji, jeżeli w tym czasie żołnierz zarejestrował się jako bezrobotny i nie otrzymał propozycji pracy z rejonowego urzędu pracy.

3. Brak możliwości podjęcia pracy w czasie pozostawania w dyspozycji dowódcy jednostki wojskowej stwier-

dza rejonowy urząd pracy, w którym żołnierz zarejestrował się jako bezrobotny. Organ ten stwierdza również datę zarejestrowania żołnierza jako bezrobotnego.

§ 7. 1. Pracownik, który podjął pracę w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, nabywa z dniem podjęcia pracy prawo do urlopu wypoczynkowego za dany rok kalendarzowy w wymiarze proporcjonalnym do okresu pozostałego do końca roku, z zaokrągleniem w górę części dnia urlopu.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również w razie podjęcia pracy po upływie 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, jeżeli pracownik:

- 1) podjął pracę na podstawie propozycji rejonowego urzędu pracy, w którym zarejestrował się jako bezrobotny przed upływem tego terminu, albo
- 2) nie mógł w tym terminie dokonać rejestracji lub podjąć pracy z przyczyn usprawiedliwiających nieobecność w pracy.

3. Urlop wypoczynkowy, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje pracownikowi, jeżeli:

- 1) został zwolniony z zasadniczej służby wojskowej i podjął pracę w tym samym roku kalendarzowym, za który przed powołaniem do tej służby wykorzystał urlop wypoczynkowy lub otrzymał za niego ekwiwalent pieniężny, albo
- 2) okres zatrudnienia przed powołaniem do zasadniczej służby wojskowej, podlegający zaliczeniu do okresu pracy, od którego zależy uzyskanie prawa do urlopu wypoczynkowego, oraz okres pełnienia zasadniczej służby wojskowej wynosi łącznie mniej niż 12 miesięcy.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, pracownik nabywa prawo do urlopu wypoczynkowego na zasadach określonych w ust. 1 z upływem 12-miesięcznego okresu zatrudnienia i zasadniczej służby wojskowej.

§ 8. 1. Członek rodziny żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową zachowuje uprawnienia do ulg taryfowych przy przejazdach państwowymi środkami komunikacji oraz do świadczeń socjalnych w zakresie przysługującym członkom rodzin pracowników zakładu pracy, w którym żołnierz był zatrudniony w dniu powołania do tej służby.

2. W przypadku wygaśnięcia stosunku pracy spowodowanego niepodjęciem przez żołnierza po zwolnieniu z zasadniczej służby wojskowej pracy w zakładzie pracy, w którym był on zatrudniony w dniu powołania do tej służby, równowartość świadczeń socjalnych, z których skorzystał członek rodziny żołnierza w czasie odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej, nie podlega zwrotowi.

§ 9. 1. Zasiłki przewidziane w art. 128 ust. 1 ustawy wypłaca się:

- 1) członkom rodziny, ze względu na których poborowy został uznany za jedyne go żywiciela rodziny przed powołaniem do zasadniczej służby wojskowej — za okres od dnia stawienia się do tej służby w jednostce wojskowej do dnia zwolnienia z tej służby,
- 2) członkom rodziny, ze względu na których żołnierz został uznany za jedyne go żywiciela rodziny w czasie odbywania zasadniczej służby wojskowej — za okres od

dnia wniesienia podania o uznanie za jedyne go żywiciela rodziny do dnia zwolnienia z tej służby

— na podstawie decyzji wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) o przyznaniu tych zasiłków oraz zawiadomienia wojskowego komendanta uzupełnień o stawieniu się lub zwolnieniu żołnierza z zasadniczej służby wojskowej.

2. Zasiłek na utrzymanie członka rodziny żołnierza, na którego nie jest wypłacany zasiłek rodzinny, spełniającego określone w odrębnych przepisach warunki do przyznania zasiłku pielęgnacyjnego, wypłaca się w wysokości podwyższonej o kwotę odpowiadającą zasiłkowi pielęgnacyjnemu. Wypłata podwyższonego zasiłku następuje na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia o zaliczeniu do I grupy inwalidów; orzeczenie nie jest wymagane, jeżeli członek rodziny ukończył 75 lat życia.

3. Warunki oraz tryb uznawania poborowych i żołnierzy za jedynych żywicieli rodzin określają odrębne przepisy.

§ 10. 1. Zasiłki na utrzymanie członka rodziny żołnierza wypłaca wójt lub burmistrz (prezydent miasta), właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) żołnierza lub jego pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące, który wydał decyzję o przyznaniu tych zasiłków.

2. Zasiłki wypłaca się miesięcznie z dołu, poczynając od ostatniego dnia miesiąca, w którym powstało prawo do zasiłku; za okres krótszy niż miesiąc kwotę zasiłków ustala się w wysokości 1/30 miesięcznej kwoty zasiłku za każdy dzień.

3. W razie zmiany miejsca pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące przez osoby pobierające zasiłki, organem właściwym do wypłaty zasiłków jest organ, który zasiłki przyznał.

§ 11. 1. Prawo do zasiłku na utrzymanie członka rodziny żołnierza wygasa z dniem:

- 1) ustania warunków uzasadniających uznanie członka rodziny za pozostającego na wyłącznym utrzymaniu żołnierza albo
- 2) zwolnienia żołnierza z zasadniczej służby wojskowej.

2. Wygaśnięcie prawa do zasiłku, odzyskanie prawa do niego oraz zmiana jego wysokości wymaga wydania nowej decyzji na wniosek osoby określonej w art. 127 ust. 1 ustawy lub z urzędu.

3. Osoby pobierające zasiłki są obowiązane do niezwłocznego zawiadamiania organu wypłacającego zasiłki o wszelkich zmianach mających wpływ na prawo do zasiłku lub jego wysokość.

4. Prawo do zasiłków przedawnia się z upływem 6 miesięcy od ostatniego dnia, za który zasiłek przysługiwał. Jeżeli niezgłoszenie wniosku o wypłacanie zasiłku nastąpiło z przyczyn niezależnych od osoby uprawnionej, termin liczy się od dnia, w którym ustała przeszkoda do złożenia wniosku.

§ 12. 1. Członkom rodziny uprawnionym — na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub zarządzenia tymczasowego w sprawie o alimenty, ugody zawartej przed sądem albo umowy — do świadczeń alimentacyjnych od żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową, wójtowie lub burmistrzowie (prezydenci miast) wypłacają, na wniosek osoby uprawnionej do świadczenia, jej opiekuna

albo zobowiązanego żołnierza, zasiłki w wysokości świadczeń alimentacyjnych, nie wyższej jednak niż kwota zasiłków, o których mowa w § 9 ust. 1 i 2, przysługujących dla analogicznej liczby osób.

2. W przypadku gdy sąd oddalił powództwo o alimenty wyłącznie z uwagi na brak dochodu spowodowany odbywaniem przez żołnierza zasadniczej służby wojskowej, wypłaca się zasiłki, o których mowa w § 9 ust. 1 i 2, w wysokości kwoty zasiłków przysługujących dla osób, na których rzecz zostało wniesione to powództwo.

3. Zasiłki, o których mowa w ust. 1, przysługują począwszy od następnego miesiąca kalendarzowego po stawieniu się żołnierza do zasadniczej służby wojskowej do końca miesiąca kalendarzowego, w którym żołnierz został zwolniony z tej służby, na podstawie odpowiedniego tytułu wykonawczego oraz zawiadomienia wojskowego komendanta uzupełnień o stawieniu się lub zwolnieniu żołnierza z zasadniczej służby wojskowej. Jeżeli żołnierz został zobowiązany do świadczeń alimentacyjnych w czasie odbywania zasadniczej służby wojskowej, zasiłki przysługują od dnia powstania obowiązku tych świadczeń.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, zasiłki przysługują od dnia wniesienia powództwa, nie wcześniej jednak niż od dnia stawienia się żołnierza do zasadniczej służby wojskowej.

5. Osobom, o których mowa w ust. 1 i 2, nie przysługuje prawo do jednoczesnego korzystania ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

§ 13. 1. W razie śmierci osoby uprawnionej do zasiłku, o którym mowa w § 9 ust. 1, członkom rodziny, którzy pokryli koszty pogrzebu, wypłaca się zasiłek na pokrycie tych kosztów w wysokości sześciokrotnej najniższej emerytury, określonej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, obowiązującej w dniu śmierci tej osoby.

2. Za członków rodziny, o których mowa w ust. 1, uważa się małżonka, dzieci, rodziców, wnuki oraz rodzeństwo, a także inną osobę, która do chwili śmierci zmarłego pozostawała z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

3. Jeżeli koszty pogrzebu pokryły inne osoby niż wymienione w ust. 2, zwraca się im udowodnione koszty pogrzebu, do wysokości określonej w ust. 1.

4. W razie zbiegu prawa do zasiłku na pokrycie kosztów pogrzebu z zasiłkiem pogrzebowym przewidzianym w odrębnych przepisach, przysługuje tylko jeden, wyższy zasiłek. Zasiłek na pokrycie kosztów pogrzebu przysługuje niezależnie od odprawy pośmiertnej przewidzianej w Kodeksie pracy.

5. Zasiłek na pokrycie kosztów pogrzebu wypłaca, na wniosek osoby uprawnionej, organ, który przyznał i wypłacał zasiłek na utrzymanie zmarłego członka rodziny żołnierza.

6. Przepis § 11 ust. 4 stosuje się odpowiednio, z tym że 6-miesięczny termin wystąpienia z wnioskiem o wypłatę zasiłku na pokrycie kosztów pogrzebu liczy się od dnia, w którym powstało prawo do tego zasiłku.

§ 14. 1. Podstawę pokrywania opłat i należności, o których mowa w art. 131 ust. 1 pkt 1 ustawy, zwanych dalej „należnościami mieszkaniowymi”, stanowi udokumentowany wniosek żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojs-

kową, który został uznany za jedyne go żywiciela rodziny, lub jego małżonki albo żołnierza samotnego.

2. Przez należności mieszkaniowe rozumie się również opłaty za korzystanie z miejsca w domu studenckim lub w hotelu pracowniczym.

3. Ryczałt, o którym mowa w art. 131 ust. 1 pkt 1 lit. d) ustawy, ustala się w wysokości trzykrotnych należności mieszkaniowych za lokal mieszkalny o takiej samej powierzchni użytkowej i analogicznych czynnikach dodatkowych wpływających na poziom czynszu, zajmowany na podstawie decyzji administracyjnej, z zastrzeżeniem przepisu § 15 ust. 2.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta), właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego wnioskodawcy; do wniosku należy załączyć odpowiednio:

- 1) zaświadczenie administracji budynku lub spółdzielni budownictwa mieszkaniowego, stwierdzające, że wnioskodawca lub jego małżonek jest najemcą lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej lub zajmuje spółdzielczy lokal mieszkalny, oraz określające wysokość należności mieszkaniowych, z podaniem rachunku bankowego, na który należy dokonywać wpłat; albo cywilnoprawną umowę najmu lokalu mieszkalnego ze wskazaniem wysokości należności mieszkaniowych oraz oświadczenie wynajmującego, określające imię, nazwisko i adres odbiorcy przekazywanych należności,
- 2) zaświadczenie właściwego wojskowego komendanta uzupełnień, stwierdzające odbywanie przez żołnierza zasadniczej służby wojskowej oraz podające okres, na jaki został on powołany do tej służby,
- 3) decyzję o uznaniu żołnierza za jedyne go żywiciela rodziny,
- 4) oświadczenie wnioskodawcy, stwierdzające, że lokal nie zostanie oddany w podnajem lub do bezpłatnego używania.

§ 15. 1. Należności mieszkaniowe są pokrywane administracją budynku lub spółdzielni budownictwa mieszkaniowego w drodze przelewu, a w przypadku cywilnoprawnej umowy najmu — przelewem pocztowym do wskazanego odbiorcy, w okresach miesięcznych, z zachowaniem obowiązujących terminów płatności tych należności.

2. W przypadku gdy należności mieszkaniowe za najem lokalu mieszkalnego, określone w cywilnoprawnej umowie najmu, są niższe niż ryczałt, o którym mowa w § 14 ust. 3, należności te pokrywa się w wysokości określonej w umowie.

3. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta), pokrywający należności mieszkaniowe, zawiadamia administrację budynku, spółdzielnię budownictwa mieszkaniowego lub wynajmującego o przejściu obowiązku pokrywania tych należności, podając adres lokalu, imię i nazwisko osoby uprawnionej oraz okres, przez który należności będą pokrywane. Odpis zawiadomienia doręcza się osobie uprawnionej.

4. Jeżeli osoba uprawniona oddała lokal w podnajem albo do bezpłatnego używania, traci prawo do pokrywania przez właściwy organ należności mieszkaniowych za ten

okres i jest obowiązana do zwrotu kwoty wypłaconej przez ten organ w okresie podnajmu lub bezpłatnego używania.

§ 16. 1. Podstawę zawieszenia spłaty pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 131 ust. 1 pkt 2 ustawy, stanowi udokumentowany wniosek żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową, który został uznany za jedyne go żywiciela rodziny, lub jego małżonki albo żołnierza samotnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do zakładu pracy albo oddziału banku lub instytucji, które udzieliły pożyczki lub kredytu. Do wniosku należy załączyć odpowiednio dokumenty, o których mowa w § 14 ust. 4 pkt 2 i 3.

3. Spłata pożyczek i kredytów, o których mowa w ust. 1, podlega wznowieniu po upływie 60 dni od dnia zwolnienia żołnierza z zasadniczej służby wojskowej.

§ 17. 1. Jeżeli umowa dotycząca udzielonych żołnierzowi, przed dniem powołania go do odbycia zasadniczej służby wojskowej, kredytu lub pożyczki na cele mieszkaniowe przez bank lub instytucję uprawnioną do ich udzielania, nie przewiduje zawieszenia spłaty kredytu lub pożyczki w okresie odbywania tej służby, odsetki należne od nich w okresie odbywania zasadniczej służby wojskowej pokrywa się, z zastrzeżeniem ust. 2, z budżetu państwa, w części dotyczącej Ministerstwa Obrony Narodowej.

2. Wysokość odsetek, o których mowa w ust. 1, nie może przekraczać wysokości odsetek obliczonych od kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego w odrębnych przepisach w celu obliczenia premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych, za III kwartał roku poprzedzającego rok, za który następuje zawieszenie spłat kredytu lub pożyczki.

3. Podstawę pokrywania odsetek, o których mowa w ust. 1, stanowi rozliczenie przesłane przez bank lub instytucję uprawnioną do udzielania kredytów lub pożyczek do właściwego terytorialnie wojewódzkiego sztabu wojskowego. Wojewódzkie sztaby wojskowe przesyłają środki pieniężne na konto banku lub właściwej instytucji, w wysokości i w terminach określonych w rozliczeniu.

§ 18. Żołnierz zwolniony z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem, który korzystał z uprawnień, o których mowa w § 14, 16 i 17, jest obowiązany niezwłocznie po zwolnieniu z tej służby zawiadomić o tym fakcie odpowiedni organ pokrywający za niego należności mieszkaniowe albo zakład pracy, oddział banku lub instytucję, które udzieliły mu kredytu lub pożyczki.

§ 19. 1. Wójtowie i burmistrzowie (prezydenci miast) przesyłają w terminach miesięcznych do właściwych terytorialnie wojewódzkich sztabów wojskowych zestawienie wydatków poniesionych z tytułu wypłat, o których mowa w rozporządzeniu.

2. Wojewódzkie sztaby wojskowe w terminie 7 dni od dnia otrzymania zestawienia, o którym mowa w ust. 1, przekazują środki pieniężne, w wysokości wskazanej w zestawieniu, na rachunki bankowe organów określonych w ust. 1.

3. Wojewódzkie sztaby wojskowe mogą udzielać organom, o których mowa w ust. 1, zaliczek na wypłacane przez te organy zasiłki i należności mieszkaniowe.

4. Wojewódzkie sztaby wojskowe przekazują Ministrowi Pracy i Polityki Socjalnej zestawienia wydatków, o których mowa w ust. 1, dotyczące poborowych odbywających służbę zastępczą. Minister Pracy i Polityki Socjalnej przekazuje wojewódzkim sztabom wojskowym środki pieniężne w wysokości określonej w zestawieniach.

§ 20. 1. Żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2, prawo do przejazdu na urlop wypoczynkowy na koszt wojska z jednostki wojskowej do dowolnie wybranej miejscowości w kraju i z powrotem, publicznym transportem zbiorowym.

2. Przejazd, o którym mowa w ust. 1, przysługuje również w razie udzielenia żołnierzowi uzupełniającego urlopu wypoczynkowego.

3. Korzystanie przez żołnierza z uprawnień, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje na zasadach i warunkach określonych w odrębnych przepisach.

§ 21. 1. Przepisy § 3—5 i 7—19, dotyczące żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową i członków ich rodzin, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, odpowiednio do:

- 1) żołnierzy odbywających przeszkolenie wojskowe,
- 2) junaków odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej,
- 3) poborowych odbywających służbę zastępczą — oraz członków ich rodzin.

2. W odniesieniu do poborowych odbywających służbę zastępczą zawiadomienia o rozpoczęciu odbywania tej służby oraz o zwolnieniu z niej przesyłają organom wypłacającym zasiłki, o których mowa w § 10 ust. 1, kierownicy zakładów pracy, w których poborowi odbywają tę służbę.

3. Wójtowie i burmistrzowie (prezydenci miast) przesyłają zestawienia wydatków określonych w § 19 ust. 1, dotyczące junaków odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej, organom, które utworzyły daną formację obrony cywilnej, określonym w art. 138 ust. 3 ustawy, albo organom, którym są podporządkowane (przez które są nadzorowane) jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 139 ust. 3 ustawy; przepisy § 19 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 22. Do żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych (służbę kandydacką) oraz członków ich rodzin stosuje się odpowiednio przepisy § 3—5, 7, 8 i 14—18, z tym że należności mieszkaniowe oraz odsetki, o których mowa w § 14 ust. 1 i § 17 ust. 1, pokrywają bezpośrednio organy wojskowe z budżetu państwa, w części dotyczącej Ministerstwa Obrony Narodowej.

§ 23. Do żołnierzy odbywających ćwiczenia wojskowe stosuje się odpowiednio przepisy § 4, 5 i 7, a do członków ich rodzin — przepisy § 8. Do żołnierzy samotnych, odbywających ćwiczenia wojskowe trwające powyżej 30 dni, stosuje się odpowiednio również przepisy § 14, 15, 16 ust. 1 i 2 oraz § 17—19.

§ 24. Do żołnierzy pełniących nadterminową zasadniczą służbę wojskową i członków ich rodzin stosuje się odpowiednio przepisy § 4, 5, 7 i 8.

§ 25. Do poborowych pełniących służbę w formacjach uzbrojonych nie wchodzących w skład sił zbrojnych i członków ich rodzin stosuje się odpowiednio przepisy § 3—5 oraz 7 i 8.

§ 26. Do żołnierzy pełniących okresową służbę wojskową stosuje się odpowiednio przepisy § 3—5 i 7.

§ 27. Do żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny stosuje się odpowiednio przepisy § 3—7 i 14—19, jeżeli odrębne przepisy na czas wojny nie stanowią inaczej.

§ 28. 1. W razie powołania pracownika korzystającego z urlopu wychowawczego do czynnej służby wojskowej wymienionej w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a) i b) oraz pkt 2 lit. b)—d), a także do służby określonej w § 1 ust. 2, jak również na ćwiczenia wojskowe trwające powyżej 30 dni, urlop ten ulega przerwaniu z dniem stawienia się do odbywania (pełnienia) tej służby (ćwiczeń).

2. Jeżeli z urlopu wychowawczego korzysta żona pracownika, o którym mowa w ust. 1, lub inny członek jego rodziny uprawniony, zgodnie z odrębnymi przepisami, do takiego urlopu, urlop ten ulega przerwaniu na wniosek osoby zainteresowanej.

§ 29. Żołnierzom odbywającym czynną służbę wojskową, junakom odbywającym zasadniczą służbę w obronie cywilnej oraz poborowym odbywającym służbę zastępczą, jak również członkom ich rodzin, niezależnie od uprawnień określonych w niniejszym rozporządzeniu, przysługuje prawo do korzystania ze świadczeń zdrowotnych oraz do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ulg w opodatkowaniu podatkiem rolnym — w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 30. 1. Przepisu § 19 ust. 4 nie stosuje się w okresie do dnia 31 grudnia 1992 r.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, wydatki określone w § 19 ust. 1, dotyczące poborowych odbywających służbę zastępczą, są pokrywane z budżetu państwa, w części dotyczącej Ministerstwa Obrony Narodowej.

§ 31. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 września 1979 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i osób pełniących zastępczo obowiązek służby wojskowej oraz członków ich rodzin (Dz. U. z 1986 r. Nr 5, poz. 32, z 1988 r. Nr 30, poz. 209 i z 1989 r. Nr 68, poz. 413),
- 2) uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1983 r. w sprawie zakresu szczególnych uprawnień poborowych pełniących służbę w formacjach uzbrojonych i członków ich rodzin (Monitor Polski z 1984 r. Nr 21, poz. 141).

§ 32. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 9 czerwca 1992 r.

Prezes Rady Ministrów: *H. Suchocka*